

Studiewerk en voorbereiding van een nieuw programma van de PVDA

Danny Vandenbroucke

Marxistische Studies Nr. 40-1, 1997

In dit nummer van Marxistische Studies snijden we de discussie aan over het studiewerk voor een communistische partij. De Partij van de Arbeid van België (PVDA) bereidt een nieuw partijprogramma voor. Het huidige dateert van 1979. We hebben drie teksten opgenomen die de PVDA gebruikt in de voorbereiding van dit nieuwe programma.

In eerste instantie hebben we een discussietekst opgenomen van Thomas Gounet over het studiewerk in de PVDA. Dit studiewerk moet volgens de auteur de basis leggen voor de uitwerking van de partijlijn rond alle essentiële kwesties. Het moet de munitie bieden om de politieke strijd met de burgerij en kleinburgerij aan te gaan.

De hoeveelheid definitieve documenten die een antwoord bieden op de problemen waar de partij mee geconfronteerd worden, staat niet in verhouding tot de rijke ervaring van de klassenstrijd waarin de PVDA een voornamelijk rol speelde en speelt. Rond heel wat dingen zoals bv. het reactionaire nationalistische opbod van de burgerij in België beschikt de PVDA niet over uitgewerkte basisdocumenten.

Thomas Gounet constateert in zijn artikel ook dat het dikwijls aan een wetenschappelijke werkmethode ontbreekt in het studiewerk. De lectuur is vaak te oppervlakkig, de bestaande ervaringen van revolutionaire organisaties worden onvoldoende samengevat en antwoorden op basisdocumenten van de burgerij en kleinburgerij blijven ontoereikend. Het programma van de Derde Internationale hebben we integraal opgenomen. Het programma werd goedgekeurd op het VIe Wereldcongres van de Communistische Internationale op 1 september 1928 in Moskou. Het gaat om een zeer belangrijk document: het diende als basis voor de werking van de meeste communistische partijen in de periode voor, tijdens en na de Tweede Wereldoorlog.

Het is een belangrijke bron van inspiratie voor de voorbereiding van het programma van de PVDA. Het programma van de Derde Internationale analyseert de politieke situatie aan het einde van de jaren twintig. Het beschrijft de essentiële strategische en tactische taken die de communistische beweging moet vervullen. Het geeft ook de taken aan die zich stellen eens de politieke macht via een revolutie wordt veroverd. Dit concrete programma voor het socialisme kan heel wat enthousiasme wekken bij arbeiders en progressieve intellectuelen.

Het nieuwe programma van de Griekse Communistische Partij is eveneens opgenomen in dit nummer van Marxistische Studies. De Griekse CP, opgericht in 1918, heeft zich steeds geïnspireerd op de Oktoberrevolutie. De partij heeft een centrale rol gespeeld in de bevrijding van Griekenland van de nazi's en in de strijd tegen het fascistische kolonelsregime. In de belangrijkste strijdbewegingen van de arbeidersklasse speelt de Griekse CP een grote rol.

Het programma dat de zij in 1996 uitwerkte heeft de verdienste zeer klare standpunten in te nemen rond alle sleutelkwesties: de noodzaak van de "omverwerping van het kapitalisme", de noodzaak van een avant-garde partij van het leninistische type, het klaar typeren van het karakter van het imperialisme en het toenemend gevaar van oorlog onder het imperialisme, de noodzaak van de dictatuur van het proletariaat en de bevestiging van de noodzaak om onder het socialisme een nationaal geplande economie op te bouwen. Allemaal essentiële punten waardoor deze partij verschilt van de revisionistische partijen zoals we die kennen in verschillende landen van West-Europa. Het programma onderlijnt ook dat "zoals de ervaring van de opbouw van het socialisme in de 20e eeuw heeft bevestigd, het onderschatten van de tegenstellingen (onder het socialisme) kan leiden tot serieuze antagonismen, het ondermijnen van de socialistische

structuur, naar de versterking van de contrarevolutionaire elementen en het herstel van het kapitalisme.”

De drie voorliggende teksten dienen als grondslag voor de discussies rond de uitwerking van het nieuwe programma van de PVDA. De PVDA wil beschikken over een programma dat als leidraad kan en moet dienen voor de strijd voor een nieuwe maatschappij. De ervaring van het laatste jaar heeft aangetoond dat de partijmilitanten en sympathisanten nood hebben aan een dergelijk programma. Maar ook totaal nieuwe mensen die in de huidige beweging voor werk en voor onze kinderen actief zijn kunnen uit een nieuw programma van de PVDA kracht putten en een leidraad vinden voor hun verzet.

Marxistische Studies publiceert in dit nummer basisdocumenten die de aanpak en de uitwerking van een nieuw programma voor de PVDA onderbouwen. Inhoud en methode zijn interessant voor ieder die een marxistisch-leninistische analyse en oriëntatie wil ontwikkelen op de drempel van de 21e eeuw.